

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, 's-Gravenhage; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr A. Ringnald, Ermelo; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Stukken voor de Redactie zende men aan den secretaris

der Redactie:

Dr C. TAZELAAR, 2e Const. Huygensstr. 77, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes

Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.

Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.

Advertentiën: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f 0.15.

INHOUD: Uit de Schrift: Klacht en Bede. (Ps. 4:7.) — Kerkelijk Leven: Prof. Dr K. Schilder. — Genegeerde onderscheidingen. II. — Leervrijheid—Hoordwang. — Van de Generale Synode. II. — Uit de Historie: Het Calvinisme. — Opv. en Onderwijs: „Ouders en Onderwijzers”. — Perschoon. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

UIT DE SCHRIFT

Klacht en Bede.

Velen zeggen: Wie zal ons het goede doen zien? Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o Heere. Psalm 4:7.

Psalm vier is een avondlied, gelijk Psalm drie een morgenzang genaamd mag worden.

Het blijkt, dat de dag, die met een psalm was begonnen, en nu met een psalm wordt besloten, een bange dag voor David is geweest.

David was niet meer in eere en macht, maar vlucht als een balling voor zijn zoon, voor Absalom.

Honend smalen zijne vijanden: hij heeft geen heil bij God!

En van uur tot uur vermenigvuldigen zijne tegenpartijders.

Maar, de koning vertrouwt op den Heere, wiens gezalfde hij is, en hij noemt zijn God met een naam, die weergeeft, juist wat hij behoeft, en van zijn God verwacht: Heere, Gij zijt een schild voor mij! Op menschen, zelfs op zijn kleine schare van getrouwen kan hij niet steunen. En zij bieden hem geen troost.

Veeler maken zij door hun ongeloof zijn weg nog zwaarder en banger.

Zij zien geen uitkomst!

De groote massa heeft immers voor Absalom, voor de rebellie tegen den Koning gekozen. En bij den snellen voortgang van de revolutie is het geloof, het vertrouwen bij wie den Koning volgden, ingezonken.

Groot was het gevaar, waarin zij verkeerden, metterdaad!

En klein was de kracht, de moed bij degenen, die het hadden af te wenden.

Velen lieten reeds de bange klacht uit de ziel over de lippen komen: wie zal ons het goede doen zien?

Vanwaar zal onze hulpe komen?

Ach! zij zochten deze bij het schepsel!

En, daarom zochten zij ook tevergeefs.

Zij vonden niet.

Ach! Wie in onze dagen 't ook van beneden verwachtte, hij kwam ook telkens weer bedrogen uit.

En ook heden wordt de klacht alom geslaakt: Wie, wie zal ons het goede doen zien?

Naar alle kanten is uitgezien, maar de redding is niet gekomen.

En zoo vervalt de wereld van het eene uiterste in het andere.

Waar eerst het lichtzinnig optimisme hoogtij vierde, het staan in eigen kracht gevonden werd, — daar ziet men vlak daarop het bodemloze pessimisme, waar alle krachten faalden, aan alle verwachtingen de bodem ingeslagen is.

Ach dan overvalt den mensch dat ellendige gevoel, dat alle kracht verlamt, en alle energie dooft: er is geen uitkomst meer! Het wordt nooit meer goed. En men wordt ten prooi aan booze machten.

Tegenover deze ongeloovige klagers, die eerst overmoedige grootsprekers waren, zien wij nu een David zich wenden tot zijn God.

Tot zijn God met de bede: verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o Heere!

Gelijk wij het elders lezen, ook ten dage van het bangst gevaar: David sterkt zich in den Heere, zijnen God!

Hier staat: hij zoekt het licht van Gods aanschijn over zich, d.i. de openbaring van Zijn volzalig Wezen, hem ten goede.

Van dat aanschijn straalt het heerlijk licht Zijner volmaaktheden, van Zijn liefde, van Zijn genade, van Zijn macht!

De verheffing van Gods aangezicht is het teeken van Zijn gunst en hulp, tot redding en behoud van Zijn gunstgenoot.

Zoo lezen wij in Psalm 67, God zij ons genadig en zegene ons. Hij doe Zijn aangezicht aan ons lichten.

Zoo had David, die in kinderlijk vertrouwen bidt, dat 's Heeren aanschijn zich als een banier over hem verheffe, straks rustig slapen, hoe gevaarvol het overigens rondom moge zijn.

Ja, het groote wonder, dat alleen door het geloof te verstaan is, en ervaren wordt, ziet ge hij hem; terwijl velen twijfelmoedig klagen, wie zal ons het goede doen zien, gaat hij zingend getuigen: „Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven, meer dan tertijd, als hun koren en hun most vermenigvuldigd werd. Ik zal in vrede tezamen nederliggen en slapen, want Gij, o Heere alleen zult mij zeker doen wonen.”

Ziet, hij heeft zichzelf, zijn belangen, zijn leven en zijn koningschap volkomen in Gods handen overgegeven en hij weet, dat dit alles in goede, sterke, veilige handen rust.

Daarom wordt zijn ziel ook rustig.

Hij ervaart de weelde der goddelijke bescherming.

Daarom begint het te zingen in zijn binnenste, hoewel alles rondom duister is.

Niet anders jubelde later Habakuk, in overzwaren tijd!

Alhoewel de vijgeboom niet bloeien zal, en er geen vrucht aan den wijnstok wezen zal, dat het werk des oliefsbooms liegen zal, en de velden geen spijze voortbrengen, dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal, en dat er geen rund in de stallingen wezen zal, — zoo zal ik nochtans van vreugde in den Heere opspringen; ik zal mij verheugen in den God mijns heils.

Dat is het geheim der Godsgemeenschap, de verborgenheid der geloofsgenieting, die de Heere schenkt den genen, die Hem vreezen, die op Hem betrouwen.

De Heere wil niet, dat zijn kinderen op het schepsel zullen steunen.

Dat is de groote les, die Hij in bange tijden altijd weer Zijn kinderen leeren wil.

Ook in den zwaren tijd, welken wij doorleven, ja doorworstelen.

Het oog en het hart der geloovigen moet weer omhoog op God alleen gericht.

De tegenstelling tusschen geloof en ongeloof moet weer sterk en duidelijk aan het licht treden.

Ons geluk en onze vrede, ze zijn tenslotte niet afhankelijk van de wisselende kansen in dit aardse leven. Zij liggen vast en veilig in Christus, onzen Heiland en Koning.

David, de koning zonder troon en kroon, en wiens scepter niet ver meer reikte; David, de koning zonder land en volk; David, de balling, vluchtend voor zijn zoon, gedroeg zich vorstelijk met God, en heeft overmocht, door het geloof.

Ziet, de Heere, de Allerhoogste, wiens arm niet bleek verkort, wiens hand bleek vol vermogen, heeft hem niet beschaamd, maar uitredding hem geschonken. In eere en heerlijkheid heeft Hij hem hersteld.

Hij zal genade en eere geven,
Hij zal het goede niet in nood,
Onthouden, zelfs niet in den dood,
Die in oprechtheid voor Hem leven.
Welzalig Heer, die op U bouwt
En zich geheel aan U vertrouwt.

Mogen velen al zeggen: wie zal ons het goede doen zien? — wij antwoorden, biddend: Verhef Gij, Heere, over ons het licht Uws aanschijns.

En, nog geldt het: Heere der heirscharen! welgelukzalig is de mensch, die op U vertrouwt.

A.

D.

KERKELIJK LEVEN

Prof. Dr K. Schilder.

Dr Schilder professor!

Van harte wenschen wij hem geluk, en wenschen we onze Kerken geluk.

Het moge wat vreemd schijnen: als „De Reformatie” den nieuwbenoemden hoogleeraar feliciteert, doet ze dat voor één derde — neen, voor veel méér dan één derde zichzelf.

En toch vreemd is het allerminst.

Wanneer wij — de twee redacteurs uit Amsterdam, — mede namens heel den „Reformatie”-kring, den nieuwen hoogleeraar gelukwenschen, dan weten we dat onze lezers het allerbest kunnen overtuigd zijn van de zeer groote gaven, de onvergelykelijke productiviteit, en de zeldzame zegingskracht van den benoemde.

Bij ons is het dus gelukwenschen en — weten wat we doen.

„Professoraal” was Dr Schilder, óók Dr Schilder al lang.

„Professoraal” soms ook in duisterheid, professoraal steeds in diepte en breedte van betoog. Welkom nieuwe hoogleeraar.

Blijf voortgaan uw kostelijke gaven te geven voor het Koninkrijk van onzen God.

Professor, de Kerken wachten van U groote dingen.

En de wetenschap evenzeer.

J. W.

Genegeerde onderscheidingen. (II.)

Ons artikel, over de bekende passage uit de eerste brochure van den Heer Bruins indertijd geschreven, wordt door hem thans reeds hierom onjuist geacht, wijl het z.i. blijkt geeft van een „te vlug” lezen van wat de Heer Bruins had opgemerkt. Deze door den Heer Bruins beweerde overhaasting heeft volgens hem een zeer droef gevolg gehad: ik heb zijn bedoeling „absoluut onjuist” weergegeven, naar het heet.

Twee gronden heeft de Heer Bruins voor zijn meening.

De eerste is deze.

Ik heb de opmerking gedaan dat de Heer Bruins, schoon zijn „woord vooraf” constateerde, dat de „christelijke samenleving” schade leed, en hij daarom tot schrijven zich genoopt voelde, toch eigenlijk het pleit voerde, niet zoozeer voor „christelijke” samenleving, doch eigenlijk voor meerdere samenwerking van „christenen”.

Natuurlijk was dit een zachte critiek, die feitelijk over heel de brochure een algemeen oordeel uitsprak. Dat deze opmerking critisch was, liet ik duidelijk merken, want ik merkte juist op, dat het bij alle samenwerking om de vraag gaat, of ze recht christelijk is, m.a.w. of ze zich verdraagt met de door gezonde denkkraft uit de waarlijk christelijke beginselen afgeleide normen-voor-samenwerking.

De Heer Bruins zegt nu, dat ik hem niet begrepen heb. Maar ik vermoed, dat hij mijn opmerking heeft misverstaan. Wat hij bedoelde te zeggen, is hier niet de hoofd-vraag. Ik constateerde, en houd vol, dat hij niet bewezen heeft, dat wat hij voorstaat, waarlijk christelijk is (d.w.z. naar de wet Gods, Hem ter eere, uit het geloof). Schrijver begon dadelijk na zijn woord vooraf te spreken over „de samenwerking van de christenen” (bl. 5), constateerde, dat „alles kan worden herleid tot het grondvraagstuk: dat der Kerk”, en besprak toen vele dingen, zonder evenwel het door hem zelf als „grondvraagstuk” aangediende „kerk-probleem” waarlijk principiëel aan te pakken. Ontbreekt evenwel dit laatste, dan heb ik voor mij aan zulk een brochure niets, wijl ze (afgedacht van de goede bedoelingen) feitelijk alleen spreekt over wat christenen doen, doch verzuimt grondig te bespreken, wat christelijk is in boven aangeduide betekenissen.